

BІСНИК

наукової лабораторії

«Дошкільна освіта: історія,
перспективи розвитку
в ХХІ столітті»
Випуск IV

Умань
АЛМІ
2015

від методистів, викладачів, працівників мистецтва особливої уваги до дитячої танцювальної практики. Це вимагає вдумливого і серйозного ставлення до мистецтва хореографії, якому сприяють організація одніменних гуртків.

Систематичні заняття дітей в гуртках, їх зацікавленість мистецтвом дають можливість педагогам проводити з ними значну виховну роботу, використовуючи специфічні засоби мистецтва танцю, оскільки саме цей вид і в сучасному житті користується великою популярністю серед молоді. Виховання дитини через мистецтво танцю передбачає ту ж мету, що й інші напрями естетичного виховання. Самі засоби танцювального мистецтва допомагають всебічному, гармонійному розвитку дитини, вчать її знаходити в танці естетичне задоволення. Водночас, хореографічне виховання сприяє формуванню моральних якостей вихованців через правильно організовану навчально-виховну діяльність у творчому колективі.

Почуття колективу, серйозне ставлення до праці, стійкість, воля, дисципліна, готовність до подолання труднощів — усі ці якості виховуються педагогами в процесі заняття. Виконання танцю потребує спрінгності, пластичності, спостережливості, уваги, уваги, адже необхідно запам'ятовувати танцювальні рухи та їх послідовність; передавати через рух зміст танцю, виражати в живих, зримих образах думки та почуття, розвивати творчу здібність, уявлення і спостережливість дітей.

Формування хореографічної культури як гармоній фізичного, психічного, духовного та культурного розвитку особливо набуває значущості у доніцільних навчальних закладах і у школі, з огляду на психофізіологічні потреби дитини в процесі пізнання, розвитку і трансформації, становлення її як особистості. Дослідження проблеми творчого розвитку дитини і управління дитячим хореографічним колективом народного танцю зумовлюється такими факторами:

- потреба у зростанні творчих ресурсів в умовах глобалізації суспільства;
- необхідність постійного росту творчої активності у всіх сферах конструктивної діяльності;
- провідна роль творчості як суб'єктивного і об'єктивного факторів розвитку загальної культури особистості.

Таким чином, оновлення всіх сфер діяльності суспільства породжує потребу в переоцінці світоглядних орієнтацій, пошуку нових форм та методів навчально-виховної роботи з дітьми. У певній мірі спостерігається підвищення уваги до проблеми формування особистості, розвитку творчого потенціалу дітей дошкільного і молодшого шкільного віку. Особлива роль у цьому процесі належить народний хореографії, яка повинна сприяти у дітей розвитку естетичного смаку та почуття прекрасного.

Література:

1. Тараканова А. Хореографічні гуртки та їх роль у виховній роботі з дітьми / А. Тараканова // Світ виховання. — № 6. — 2006. — С. 32-34

ПРИНЦИПИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДНЗ ДО ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Волинець Ю. О.
старший викладач кафедри дошкільної освіти
Педагогічного інституту
Кіївського університету
імені Бориса Грінченка

На сучасному етапі розвитку України потребує більше молодих фахівців з дошкільної освіти, які, б, завдяки своєму творчому потенціалу, своїй мобільноті та комунікаційності, дослідницькими вміннями, володіння новітніми технологіями, зможуть вплинути на формування нового покоління. Адже, саме від рівня активної обізнатості студентів вищих педагогічних навчальних закладів у дослідницькій роботі, свідомого та цілеспрямованого включення до дослідницького педагогічного процесу значної мірою залежить формування готовності до проведення творчої педагогічної діяльності в майбутньому.

Метою дослідження є визначення принципів підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до дослідницької діяльності.

Особливості діяльності студента вищого педагогічного навчального закладу зумовлюють психологічні чинники розвитку його особистості. На думку Н. Кузьміної і А. Реан, навчання у вищому навчальному закладі здійснюється з періодом зрілості та характеризується становленням особистісних рис [1]. У цей період помітно змінюються такі якості: цілеспрямованість, рішучість, наполегливість, самостійність, ініціативність, вміння володіти собою; підвищується інтерес до моральних проблем – способу і сенсу життя; посилюються соціально-моральні мотиви поведінки. Цей підхід є найбільш підімін для формування готовності майбутнього вихователя ДНЗ до дослідницької діяльності. Вміння здійснювати самопостереження та самонаціл, самостійно ставити мету, знаходити шляхи для самореалізації як складової дослідницької діяльності найбільш ефективно розвиваються у період професійного становлення особистості.

Принципи педагогічного процесу – система основних вимог до навчання і виховання, дотримання яких дає змогу ефективно розв'язувати проблеми всебічного розвитку особистості [3]. Для того, щоб сформувати у студентів-майбутніх вихователів ДНЗ дослідницькі вміння в освітньому навчальному процесі нам було визначено принципи підготовки майбутніх педагогів до дослідницької діяльності. Під принципами підготовки до дослідницької діяльності ми розуміємо основні ідеї, вимоги щодо організації навчального процесу у ВНЗ, які випливають із закономірностей його організації. До основних принципів віднесенено: загальнометодологічні, логіко-гносеологічні, науковості та систематичність, наочності, активізації та самостійності процесу навчання і дослідницької роботи, міцності, врахування вікових та індивідуальних особливостей студентів, взаємозв'язок навчання та розвитку,

оптимальності, креативності, варіативності та неперервності освіти.

Добираючи принципи підготовки майбутніх вихователів ДНЗ до дослідницької діяльності, ми беремо за основу підхід В. Буряка, який зазначає, що теорія та практика навчання у вищій школі вимагає більш чіткої, логічно обґрунтованої дидактичної системи, яка може бути відображенна лише в чіткій класифікації основних груп принципів дидактики вищої школи.

Класифікація основних принципів, на яких будеться формування дослідницьких умінь у майбутніх вихователів ДНЗ:

1. Загальнометодологічні принципи, що розкривають методологію і закономірні зв'язки процесу підготовки до дослідницької діяльності (принцип науковості та врахування в навчанні перспективного педагогічного досвіду; принцип зв'язку теорії з практикою);

2. Логіко-гносеологічні принципи, за допомогою яких досягається систематизація процесу навчання, узгодження всіх його компонентів із метою, завданнями і змістом освіти (принцип взаємоз'язку навчання, розвитку та виховання особистості; принцип поєднання наочно-образного та абстрактного в навчанні; принцип єдності навчання та самостійної роботи);

3. Принципи активізації та самостановлення процесу навчання і дослідницької роботи студентів (принцип свідомості та активності; принцип поєднання колективної та індивідуальної роботи; принцип міцності засвоєння знань);

4. Принципи управління навчально-практичною діяльністю викладача і студентів у процесі підготовки до дослідницької діяльності (принцип активізації управління процесом навчання та самостійною роботою; принцип зворотного зв'язку; принцип корекції процесу навчання).

Таким чином, визначені принципи утворюють певну структуру фахової підготовки майбутніх вихователів ДНЗ до дослідницької діяльності. На нашу думку, вказані принципи сприяють вдосконаленню фахової підготовки майбутніх вихователів ДНЗ до дослідницької діяльності та управлінню дослідницькою діяльністю; передбачають певне вдосконалення навчально-виховного процесу у вищому педагогічному навчальному закладі, надання йому цілеспрямованості, чіткості і наукової обґрунтованості.

Література:

1. Кузьмина Н. В. Професионализм педагогической деятельности: метод.пособ. / Н. В. Кузьмина, А. А. Реан. – СПб. ; Рыбинск, 1993. – 54 с.

2. Волинець Ю. О. Формування готовності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до дослідницької діяльності / Ю. О. Волинець // Перспективи наукового пошуку : зб. наук. статей / за заг. ред. Докукіної О.М. / упоряд. К. І. Волинець, О. М. Ващенко, Т. В. Кравченко. – Ки. 3. – Хмельницький : ХмЦНП, 2014. – 114с. – С.105-108.

3. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. Л. Ортинський – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.

ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЇ ПСИХІЧНИХ СТАНІВ ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ РІЗНОВІКОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Гелевич І.

Викладач, КЗ ЛОР «Бродівський педагогічний коледж імені Маркіяна Шашкевича»

Психологічне здоров'я дітей залежить від соціально-економічних, екологічних, культурних, психологічних та багатьох інших факторів.

На думку авторів (Р. В. Павелків, О. А. Атемасова, Л. І. Божович, А. А. Бодалев, В. С. Мухіна, Т. А. Репіна та інших) дитина як найбільш чутливча частина соціуму опиняється під впливом різноманітними негативними чинниками. В останні роки, як свідчать спеціальні експерименти, найбільш розповсюдженими явницями є тривожність та страхи у дітей (І. В. Дубовина, О. І. Гарбузов, О. І. Захаров, Е. Б. Ковалева та інші).

Страх є найбільш небезпечною емоцією. Широкі області вивчення, присвячені страху, створюють прекрасну основу для подальшого розуміння цієї важливій емоції. Поява страхів залежить від життєвого досвіду дитини, рівня розвитку самостійності, уяви, емоційної чутливості, хвилювання, тривожності, сором'язливості, невпевненості. Залежно від ситуації, яка склалася, ступеня її небезпечності та індивідуальних особливостей людини він може набувати різної інтенсивності: від легкого побоювання до жаху. Дуже часто зустрічається термін «тривога». На думку Захарова в страху та тривозі є загальна риса в вигляді відсутності схильності до неспокій. Тривога – це передчуття небезпеки, стан неспокою. Частіш за все тривога з'являється в очікуванні якосьї полії, результати котрій непередбачувані та можуть мати неприємні наслідки.

Страх можна розглядати, як прояв тривоги в конкретній формі.

Залежно від характеру загрози, енергетичної інтенсивності та специфіки переживання, страх може рухатися у достатньо широкому діапазоні відтінків і поділятися за ступенем вираження на: хвилювання, неспокій, побоювання, боязнь, переляк, тривогу, власні страхи та жах. Види феномену страху можна визначити модусами – часовими станами, що розкривають лише часткову природу схованого феномену, його просторово-часовий вимір.

О. І. Захаров виділив декілька причин виникнення страху у дітей:

– тривожність у відношеннях з дитиною. Надмірне оберігання її від небезпеки та ізоляція від спілкування з однолітками;

– велика кількість заборон з боку батьків тієї ж статі чи повна свобода дитини, даровані батьками іншої статі;

– психічні травми типу переляку, які загострюють вікову чутливість дітей до тих чи інших страхів;

– психологічне зараження страхами в процесі безпосереднього спілкування з однолітками та дорослими.

Результати аналізу літературних джерел свідчать про те, що однією з найпоширеніших детермінант виникнення страхів у дітей є вплив тієї реальної ситуації, в яку потрапляє дитина, утримуючу життєвий досвід.